

Oudheidkundige Kring 'Geertruydenberghe'

Opricht op 12 november 1974

Omvat de plaatsen Geertruidenberg, Raamsdonk en Raamsdonksveer

KringNieuws

Hart voor Historie

Colofon

45e jaargang, nummer 3,
maart 2019
KringNieuws verschijnt
minimaal 8x per jaar

Secretariaat:

Venestraat 25, 4931 BM
Geertruidenberg
Telefoon: 0162-515569

E-mail:

info@oudheidkundige-kring-geertruidenberg.nl

Redactie:

John François

Kopij voor KringNieuws

john.francois@hotmail.com

Sluitingsdatum kopij:

29 maart 2019

Druk: Ergon, grafimedia te
Eindhoven

Afzonderlijke hoogtepunten:

Lezing actueel	1
Verslag lezing	2
Agenda ALV	3
Div. mededelingen	4
Divers nieuws / agenda	6

Bezoek onze website!

Ga naar:

www.oudheidkundige-kring-geertruidenberg.nl

Speciale aandacht

www.canon-geertruidenberg.nl

Rekeningnummer:

Rabobank
NL42 RABO 0115 6003 10
KvK nr. 40271212

Uitnodiging lezing: "Je bent jong en je wilt wat!"

Datum: donderdag 21 maart 2019
Spreker: Kitty de Leeuw
Locatie: Theaterzaal van Cultureel Centrum 'De Schattelijn'
Tijd: 20.00 uur (inloop vanaf 19:30)

Jongerenculturen in Noord-Brabant in de jaren 1960

Vanaf circa 1955 kwamen overal in Nederland jongerenculturen van de grond. Jongeren reden rond op brommers, hingen rond op straat of bij cafetaria en ijssalons, kochten grammofoonplaten met popmuziek, gaven zich over aan vreemdsoortige nieuwe dansen in de dancing of de jongerensoos, bezochten concerten van hun favoriete muzikanten, droegen opvallende haardossen als kuiven, suikerspinnen, jazz-sikjes en beatleshaar en kledde zich duidelijk anders dan hun ouders. Popsterren als Elvis, Juliette Gréco en The Beat-

Kitty de Leeuw

Illustraties Bron Brabants Heem

les waren razend populair. Niet alleen hun muziek, maar zeker ook hun uiterlijk werd eindeloos gekopieerd door de talloze fans. Niet alle jongeren waren hier even druk mee bezig, maar het was wel een herkenbare trend. Waar kwamen die jongerenculturen vandaan? Waarom kwamen ze in die tijd op? Welke jongerenculturen waren er en wat hielden ze in? Welke kledingstijlen, muziekvoorkeuren, kunstuitingen, films, lectuur, activiteiten, omgangsvormen en levensfilosofie omarmden ze? Hoe verhielden de aanhangers ervan zich tot elkaar en tot de

wereld daarbuiten? In deze lezing wordt in woord en vooral ook veel beeld een antwoord gegeven op al deze vragen. Daarnaast wordt toegelicht waarom jongerenculturen nu eigenlijk zo aantrekkelijk zijn voor de aanhangers ervan en welke betekenis ze hebben voor de samenleving als geheel.

Een lezing voor jong en oud waarin de ouderen zich herinneren en jongeren de ontwikkeling ervaren tot waar we nu staan. Komt u ook?

De toegang is gratis ook voor niet leden

Verslag lezing: "Het spel Carnaval".

Datum: donderdag 21 februari 2019
 Spreker: Frank Timmers
 Locatie: Theaterzaal van Cultureel Centrum 'De Schattelijjn'

De lezing werd verzorgd door Frank Timmers, journalist en verwoed carnaval vierder uit Prinsenbeek. Frank heeft vele connecties in het verenigingsleven en is o.a. voorzitter van het bloemencorso in Zundert en voorzitter van fruitcorso in Tiel. Hij maakt ook deel uit van de Brabantse Carnavalsfederatie.

Frank Timmers blijkt een bevlogen spreker met grote interesse voor carnaval, met veel passie geeft hij zijn uitgesproken mening over carnaval weer in de vele sheets.

In zijn onderzoeken is hij tot de conclusie gekomen dat carnaval een feest is dat al eeuwen bestaat en volgens hem nooit zal verdwijnen. Carnaval is in zijn oorsprong een vruchtbaarheidsfeest en door carnaval te vieren is het de bedoeling de wintergeesten verjagen. Carnaval is van huisuit geen kerkelijk feest maar rond het jaar 1091 is de rooms katholieke kerk zich met dit feest gaan bemoeien en wilde het feest verbieden. Maar het feest was zo diep geworteld dat men hier geen vat op kreeg. Om toch controle over het feest te krijgen werd het tijdens het concilie van Benevento gekoppeld aan Pasen, de vasten en Aswoensdag. Ook de naamgeving van dit feest verschilt per plaats, in Bergen op Zoom bijvoorbeeld spreekt men alleen van Vastenavond, terwijl we in deze omgeving over het carnaval spreken.

Ook is de viering van het carnaval niet overall het zelfde. Carnaval onderscheidt zich namelijk in 2 stromingen, het Rijnlandse carnaval, zoals het in Limburg en in Duitsland wordt gevierd. Kenmerken zijn de "zittingen" en de verenpracht van de bestuursleden en mooi uitgedoste dansmariekes met veel pracht en praal. In het Midden en West Brabantse carnaval daar in tegen wordt het op meer Bourgondische wijze wordt gevierd. Dit met vele tradities als Prins, sleuteloverdracht, het vallen van (bijvoorbeeld) "de Kraai" geen opsmuk maar een simpele boerenkiel. Hoe het carnaval is ontstaan legde onze spreker als volgt uit. Vroeger telde men de wintermaanden niet mee omdat dit "verloren" maanden zijn, en begon het jaar in maart. Je zou kunnen zeggen dat carnaval een Oud en Nieuw feest was zoals wij dat nu kennen op 1 januari. In later tijden zijn januari en februari aan de jaar kalender toegevoegd. Dit is terug te herleiden aan de namen van de maanden. Waar voor de pauze de geschiedenis van het carnaval werd besproken ging de spreker na de pauze dieper in op het fenomeen carnaval.

Frank Timmers met de inleiding van zijn lezing.

Je zou denken dat de lezing over carnaval in de carnavalstijd veel aantrekkingskracht zou hebben op het publiek. Dit was jammer genoeg niet zo. We denken dat de carnavalsvierders te druk zijn met het bouwen van de wagens en de voorbereiding op de optocht. Er waren slechts een kleine 20 mensen aanwezig. Dit weerhield Frank niet om een inspirerende en boeiende lezing te houden.

De toekomst van het carnaval ziet er volgens Frank op dit moment wat somber uit. Dit mede door teruglopende subsidies, de vergrijzing en terugloop van de accommodaties. Maar optimist als hij is stelt hij, carnaval heeft al meerdere moeilijke tijden gekend denk even terug aan de bemoeienis van de kerk, dus zal carnaval ook deze tijd overwinnen.

Rectificatie (verschrijving lezing 17 januari)

Beste lezer in het verslag van de vorige lezing is een pijnlijke fout geslopen. In de vertaling van de openingszin "Spreker Henk van der Loo begint zijn lezing met een aantal teksten op het scherm, met de vraag aan de zaal "allah hu allah wahdah wamuhamad hu aibnih" uit het Arabisch te vertalen, het liep geen storm maar het antwoord kwam van de spreker zelf. Het betekend zo veel als "God is God alleen en Mohamed is zijn zoon" een veel zeggende zin."

Deze vertaling is op zich niet verkeerd zei het dat de stelling die hier is weergegeven indruist tegen wat de islam hierover uitdraagt. Ik heb voor u de juiste weergave opgezocht, hier had moeten staan; "Spreker Henk van der Loo begint zijn lezing met een aantal teksten op het scherm, met de vraag aan de zaal "allah hu allah wahdah wamuhamad **rasul allah**" uit het Arabisch te vertalen, het liep geen storm maar het antwoord kwam van de spreker zelf. Het betekend zo veel als "God is God alleen en Mohamed **is zijn profeet**" een veel zeggende zin."

Mijn oprechte excuus voor deze verkeerde zinsnede het was goed bedoeld maar gewoon niet goed opgelet, een alert lid en kenner van taal en cultuur wees mij op deze fout, Bedankt Ammar.

Uitnodiging voor de Algemene Ledenvergadering van de Oudheidkundige Kring 'Geertruydenberghe' op donderdag 21 maart 2019

Locatie: Cultureel Centrum 'De Schattelijn', vergaderruimte 1e verdieping.

Tijd: : 19.00 uur

Aansluitend om ca. 20.00 uur, lezing in de theaterzaal.

Agenda:

1. Opening en mededelingen.
2. Goedkeuring verslag vorige jaarvergadering d.d. 22 maart 2018
3. Jaarverslagen 2018
4. Financieel jaarverslag 2018 en Balans per 31 december 2018
5. Bevindingen van de kascommissie, de heren Louw Eijben en Wim Sluiter
6. Begroting 2019
7. Bestuursverkiezing 2019

Het bestuur bestond in 2018 uit de heren: Jan van Gils, voorzitter, Anton Krols (secretaris), Ron Ahrens (penningmeester), Chris van den Heijkant (lid), John François (lid).

De heer John Francois is volgens het rooster aftredend bestuurslid. John stelt zich opnieuw herkiesbaar...

Leden die zich kandidaat willen stellen voor een bestuursfunctie kunnen zich tot 48 uur voor de vergadering aanmelden bij de voorzitter of secretaris.

8. Benoeming kascommissie 2019.
9. Huldiging jubilarissen.
10. Rondvraag
11. Sluiting met aansluitend om ca. 20.00 uur in de theaterzaal een lezing door mevrouw Kitty de Leeuw met als thema: 'De jeugdcultuur in de zestiger jaren'

Alle stukken worden vooraf aan de vergadering, digitaal toegezonden aan die leden waarvan het e-mailadres bij het secretariaat bekend is. Van deze vergadering liggen de stukken achterin de vergaderzaal, in een beperkt aantal ter inzage voor die leden welke geen e-mailadres hebben.

Weet U niet zeker of Uw e-mailadres bij ons bekend is dan kunt U dit alsnog doorgeven via: info@oudheidkundige-kring-geertruydenberg.nl waarna de stukken U worden toegezonden.

Het bestuur Oudheidkundige Kring 'Geertruydenberghe'

Interessante mededeling van het OKG Bestuur

Zoals al eerder in het KringNieuws medegedeeld, zijn in het kader van de reorganisatie van de OKG Bibliotheek een aantal boeken door dublures, overtollig geworden.

Het Bestuur heeft besloten deze fraaie en interessante boeken, waaronder een groot aantal welke handelen over de geschiedenis van Geertruidenberg, Raamsdonksveer en omstreken, gratis ter beschikking te stellen aan de leden van de Oudheidkundige Kring 'Geertruidenberghe'.

Indien U geïnteresseerd bent kunt op de maandagavonden tot 1 april 2019 van 19.30 u tot 21.30 uur de boeken komen inzien en eventueel meenemen.

Naar een duurzame toekomst voor religieus erfgoed

Bijeenkomst 'Gemeentelijke kerkenvisie'

Het Ministerie van OCW biedt gemeenten vanaf 2019 een financiële tegemoetkoming om een integrale kerkenvisie op te stellen. Doel van de kerkenvisies is om voor de gehele gemeente de situatie van het gebouwde religieus erfgoed in kaart te brengen, een dialoog op te starten en een visie op het behoud ervan te ontwikkelen. Monumentenhuis Brabant organiseert samen met de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE) en het Provinciale Platform Vrijkomende Kerkgebouwen regionale informatiebijeenkomsten over dit thema. Daar zal uitleg worden gegeven over het doel en de inhoud van de kerkenvisie en de bijbehorende financieringsregeling voor gemeenten. Voor West-

Brabant vindt deze bijeenkomst plaats op:

Datum : dinsdagavond 26 maart 2019

Adres : pastoraal-diaconaal centrum 'De Pelgrim' (bij basiliek)

Markt 57, 4731 HN Oudenbosch

Aanvang : 19.30 uur

Programma

- Opening met toelichting op de problematiek Harrie Maas, directeur Monumentenhuis Brabant
- Gemeentelijke kerkenvisie: waarom, hoe en wat Spreker: RCE
- 'Samen met de kerkgenootschappen....' Spreker: Bisdom Breda i.s.m. PKN
- De kerk als verbinder (identiteit – ruimtelijke kwaliteit – leefbaarheid) Spreker: Vereniging Kleine Kernen Brabant
- Aandachtspunten bij het opstellen van een gemeentelijke kerkenvisie Spreker: Monumentenhuis Brabant i.s.m. pilotgemeente

Tijdens de programmaonderdelen is er volop gelegenheid om vragen stellen en om met elkaar in discussie te treden. De bijeenkomst wordt afgesloten omstreeks 22.00 uur. U kunt zich aanmelden via: info@monumentenhuisbrabant.nl

Als de Russen komen tentoonstelling van 23 februari t/m 1 september 2019

Je kunt tegenwoordig geen krant meer openslaan, zonder te lezen dat we ons in een nieuwe Koude Oorlog bevinden. Maar hoe begon eigenlijk die eerste? En hoe verhouden historische gebeurtenissen zich tot de 'nieuwe' Koude Oorlog?

Daarom besteedt het Nationaal Militair Museum in 2019 met tentoonstelling 'Als de Russen komen' aandacht aan de Koude Oorlog. Met een aangrijpende 3D-audiotour en langs bijzondere objecten uit binnen- en buitenland (her)beleef je in deze tentoonstelling de gespannen periode waarin de wereld was verdeeld in Oost en West. Vanaf 23 februari te zien, mis het niet!

Meer informatie? volg deze link,

https://museumtijdschrift.nl/tentoonstellingen/als-de-russen-komen/?agenda_search&mc_cid=257bc36ce9&mc_eid=2cb45f5563

Verlengde Paltzerweg 1
Soest, Nederland

Nieuw boekje in onze bibliotheek

Meer dan 800 houten geschenkwoningen uit Noorwegen, Zweden, Oostenrijk, Denemarken, Finland en Frankrijk verzezen na de watersnoodramp in 1953 in het getroffen gebied.

In Raamsdonksveer o.a. heeft zo'n houten woning gestaan.

Janny Lock oud-bewoonster van een Noorse geschenkwoningen achterhaalde deze en andere kwesties uit de archieven.

Deel 3: 'Uitgavenreeks Nationaal Kennis- en Herinneringscentrum Watersnood 1953'

Boeken uit de nalatenschap van Janus van Beek voor u beschikbaar in onze bibliotheek

Schrijver	Titel	Uitgever	Jaartal	Bijzonderheden
Jespers, Frans	200 Jaar Par. Raamsdonk Brab. Orgelbezit			Gedenboekje Beschr. Orgels in Brab. En de staat van onderhoud Kerk in het Land van Heusden en Altena
Cees de Gast	Op Kerkepad			De Etser Zijn Leven en Werk Naslagwerk en Geschiedenis
Vogelesang, H. Eysselsteyn, B. Berends, A. Riley, Noël Driel, B. van Broeders en Rehm, --	Anton Pieck Anton Pieck Groot Tegelboek Tegels Commandogroep Biesbosch Oosterhout in Oude ansichten Het Biesboschboek			1945/1983 350 afbeeldingen en tekst over de Biesbosch Hist. Panorama v.h, Groene hart tussen Z.H. en Brab. Gesch. Van het Biesbosch museum In Werkendam Fotoboek
Schipper, Paul de	Biesbosch, gisteren, vandaag en morgen			
Mol, Ad de	Ver van de bewoonde wereld			
Werther, H. Aalst, Ton v.d. Kuypers, Rinus Graaf, Ad de Frencken, Jos Tieleman, Harrie Rooten, Piet van Zijlmans, B. -- Gorisse, Cock Dortmund, Jan van Dortmund, Jan van Dortmund, Jan van -- Gerwen, F. -- Baars, Toine -- -- --	Biesbosch panorama 100 Jaar Bergse Maas 100 Jaar Markkanaal Nederland in Oude prentbriefkaarten Oosterhout 1925 Wandelen door vergeten Oosterhout Bloemlezing uit weekblad Het Kanton Een wandeling door de tijd Zeven Eeuwen 's Gravenmoer Het verleden, dat oosterhout voorbij ging Optocht '21 in Almkerk Van Barbier tot kapsalon 1937-1987 Fanfare wilhelmina Rondom Dombosch, Rijmen in 't Ondiep Raamsdonk en Raamsdonksveer in Oude Ansichten Hank in oude Ansichten Deel 2 De Sleutel van het Toeval Ut May's Woordenboek Goudse Pijpen		1986	Foto's en tekst Foto's en tekst Geschiedenis van het dorp Foto's en tekst Dussen, foto's en tekst Dussen Gestencilde gedichten
Meulen, A. van der Raamsdonk en Wieringa	Platenatlas v.d. Ned. Geschiedenis Een ondernemende Vrouw		1925	Stichting Archief Kring Hank Roman Foto's en Dialect Made Losbladig Naslagwerk Zwart/wit foto's en tekst Scheepsbouw o.l. van Wed. D. van Suylecom Luchtfoto's van Brab. Dorpen en steden
Egeraat, van L.	Brabant van Boven			
Korf, Dingeman Jonge, C. de Duco, J.H. Bongers, G.A. beek, J. van	Nederlandse Majolica Pre-Industriële Gebruiksvoorwerpen Ned. Kleipijp, Dateren en Determineren Pijp en Tabak Geertruidskerk		1150-1800	Naslagwerk Verzameling in Map

DIVERS NIEUWS

Ledenvaria:

Nieuwe leden:

De heer Ammar al Bugha Raamsdonksveer.

De heer T.A. Schneijdenberg Geertruidenberg

Agenda:

- **Lezingen Oudheidkundige Kring**
 - 21 maart** Kitty de Leeuw "Je bent jong en je wilt wat!"
 - 18 april** Bas Zijlmans "Stedebouwkundige ontwikkeling van Geertruidenberg begin veertiende eeuw"
 - DD nnb** Extra uitgave expositie
 - 17 oktober** Franz Ruczynski "De Eerste Poolse Pantserdivisie" (onder voorbehoud)
 - 21 november** Prof. A. Bijsterveld "De ontstaansgeschiedenis van het hertogdom Brabant"
 - 19 december** Cees Schuller "De geschiedenis van de rondvaartboten in de Biesbosch"
- **Vergadering bestuur OKG** datum komende vergadering. 21 maart 2019 ALV.
- **Tentoonstelling VOC Japan – Nederland** van 24 februari t/m 1 september 2019 meer informatie? http://museumtijdschrift.nl/tentoonstellingen/voc-japan-nederland/?agenda_search
- **tentoonstelling Uit de stal van Bosch.** 1 december 2018 t/m 10 maart 2019. Jheronimus Bosch en de Aanbidding der Koningen brengt het museum opnieuw een origineel werk van de wereldberoemde Bossche kunstenaar terug naar zijn geboortestad 's-Hertogenbosch. Meer informatie? <http://www.hetnoordbrabantsmuseum.nl/>
- **Extra budget voor instandhoudingssubsidie** aan te vragen vanaf 1 februari tot en met 31 maart 2019. <http://cultureelerfgoed.nl> en meer.....
- **Tentoonstelling Ontstaan van Holland** – Het Hollandse Huis, van viking Gerulf tot onze Floris t/m 31 maart 2019 Museumpark Archeon Archeonlaan 1 Alphen aan den Rijn.
- **Nationale Romeinenweek**, 4 mei 2019 tot 12 mei 2019, Het programma zal tijdens de Romeinenweek te vinden zijn op www.romeinenweek.nl.
- **Open Tuinen Dagen** vrijdag 14 juni 2019 tot 16 juni 2019. Tijdens het derde weekend van juni openen meer dan 30 tuinen van zowel particulieren als instellingen hun deuren weer voor het publiek. Dit jaar is het thema 'kunst'. Meer informatie <http://erfgoedstem.nl/events/open-tuinen-dagen/>
- **Tienduizenden archeologische rapporten nu digitaal**, volg deze link <http://archeologieinnederland.nl/nieuws/tienduizenden-archeologische-rapporten-nu-digitaal>

Planoverleg schema 2018/2019

Het Monumentenhuis Brabant biedt in samenwerking met de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed en de provincie Noord-Brabant de mogelijkheid om ingrijpende restauratie- en herbestemmingsplannen voor rijksmonumenten vroegtijdig te bespreken. Meer weten volg deze link, <http://www.monumentenhuisbrabant.nl/nieuws/>
Zie hier ook, "Woonhuissubsidie vervangt fiscale aftrek voor particuliere eigenaren rijksmonumenten"

Van onze bibliotheek

Circulatie heemkunde bladen

Wist u dat binnen de kring diverse bladen circuleren welke in een roulatiesysteem onder de leden worden doorgegeven? Heeft u hiervoor interesse kunt u zich opgeven bij Anne v.d. Berg-ter Schure of via email [in-fo@oudheidkundige-kring-geertruidenberg.nl](mailto:info@oudheidkundige-kring-geertruidenberg.nl)

Een overzicht van deze bladen treft u hieronder;

- De Klok Heemkunde kring Made
- De Mulder Heemkunde kring Gilze Rijen
- De Wazerwijn Heemkunde kring Dongen
- Engelbrecht van Nassau Heemkunde kring Breda
- De Búrt Heemkundekring Hooge en Lage Zwaluwe
- Effe Lústere Heemkunde kring Werkendam
- De Waterschans Heemkunde kring Bergen op Zoom
- Met gansen trouw Heemkunde kring Heusden e.o.
- De Koerier Brab. Heem en Erfgoed Brabant
- Holland Historisch tijdschrift
- Immaterieel erfgoed
- Saillant Stichting Menno van Coehoorn
- Westerheem Nederlandse Archeologie
- Zuidwesterheem Archeologie Zuidwest Nederland
- Vitruvius Vakblad voor erfgoed professionals
- Terra Cognita Archeologische vereniging Land van Heusden en Altena
- Archeologisch Magazine
- InBrabant tijdschrift van Erfgoed Brabant

Onze bibliotheek is uitgebreid met tientallen boeken welke ons geschonken zijn uit de nalatenschap van Janus van Beek. In de volgende edities van KringNieuws zullen wij u laten kennismaken van de inventarisatie van deze boeken alleen dan wanneer er ruimte is.

Van de redactie

Beste leden van de Oudheidkundige Kring Geertruidenberghe,
Mocht u kopij willen aanleveren voor het KringNieuws of NieuwsFlits wil ik u dit even mee geven:

De uiterste inleverdatum van kopij voor KringNieuws nr. 4 is 29-03-2019. Het KringNieuws valt dan in de week van 08-04-2019 in de bus.

Mocht er tussendoor belangrijk nieuws te melden zijn wordt een NieuwsFlits via email verzonden.

Tip: kent u iemand in uw omgeving die geen lid is maar wel geïnteresseerd in historie druk, de NieuwsFlits even af en doe die dan eens bij deze persoon in de bus.

Stuur **kopij** als Word-document, platte tekst, dus geen opmaak.

Stuur **foto's** (onder vermelding van wie, wat, waar en wanneer) naar **John François:**
john.francois@hotmail.com

Met vriendelijke groet,
De redactie KringNieuws